YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

9 päivänä marraskuuta 2006 *

Asiassa C-205/05,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka tribunal des affaires de sécurité sociale de Longwy (Ranska) on esittänyt 14.4.2005 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 11.5.2005, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Fabien Nemec

vastaan

Caisse régionale d'assurance maladie du Nord-Est,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit R. Schintgen (esittelevä tuomari), J. Makarczyk, G. Arestis ja L. Bay Larsen,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Sztranc-Sławiczek,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 23.3.2006 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– F. Nemec, edustajanaan avocat M. Gamelon,

– caisse régionale d'assurance maladie du Nord-Est, edustajinaan avocat A. Schaf Codognet ja avocat F. Verra,

– Ranskan hallitus, asiamiehinään G. de Bergues ja C. Bergeot-Nunes,

– Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään J. Stratford,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään D. Martin,

kuultuaan julkisasiamiehen 27.4.2006 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14.6.1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, asetuksen N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä 21.3.1972 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 574/72 15 artiklan, sellaisina kuin edellä mainitut asetukset ovat muutettuina ja ajan tasalle saatettuina 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97 (EYVL 1997, L 28, s. 1; jäljempänä asetus N:o 1408/71 ja asetus N:o 574/72), ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 (EUVL L 166, s. 1) sekä EY 39 artiklan tulkintaa.

2 Ennakkoratkaisupyyntö on esitetty Nemecin ja caisse régionale d'assurance maladie du Nord-Estin (alueellinen sairausvakuutuskassa, jäljempänä CRAM) välisessä riita-asiassa, joka koskee viimeksi mainitun kieltäytymistä ottamasta huomioon Nemecin Belgiassa tekemästä palkkatyöstä saamia palkkoja laskettaessa asbestille altistuneille työntekijöille ennenaikaisen työnteosta luopumisen yhteydessä maksettavan avustuksen (jäljempänä ACAATA) määrää.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

Asetus N:o 1408/71

3 Asetuksen N:o 1408/71 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"'Tässä asetuksessa:

– –

t) 'etuuksilla' ja 'eläkkeellä' tarkoitetaan kaikkia etuuksia ja eläkkeitä, mukaan lukien kaikki niiden osat, jotka maksetaan julkisista varoista, arvon säilyttäviä korotuksia ja lisäavustuksia, joihin sovelletaan III osaston säännöksiä, kuten myös kertasuoritteisia etuuksia, jotka maksetaan eläkkeiden yhteydessä, ja maksujen palauttamisen muodossa annettavia rahasuorituksia;

– –"

4 Asetuksen N:o 1408/71 3 artiklan 1 kohdassa, jonka otsikkona on "Yhdenvertainen kohtelu", säädetään seuraavaa:

"Jollei tämän asetukseen erityisistä säännöksistä muuta johdu, jäsenvaltion alueella asuvat henkilöt, joihin tätä asetusta sovelletaan, ovat jäsenvaltion lainsäädännön mukaan samojen velvoitteiden alaisia ja nauttivat samoja etuja kuin tämän valtion kansalaiset."

5 Saman asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa määritetään asetuksen aineellinen soveltamisala seuraavasti:

"Tätä asetusta sovelletaan kaikkeen lainsäädäntöön, joka koskee seuraavia sosiaaliturvan aloja:

a) sairaus- ja äitiysetuuksia;

b) työkyvyttömyysetuuksia, mukaan lukien ne, joiden tarkoituksena on ansiokyvyn ylläpitäminen tai parantaminen;

c) vanhuusetuuksia;

d) jälkeenjääneiden etuuksia;

e) työtapaturma- ja ammattitautietuuksia;

f) kuolemantapauksen johdosta annettavia avustuksia;

g) työttömyysetuuksia; ja

h) perhe-etuuksia."

6 Saman asetuksen 4 artiklan 2 kohdassa säädetään, että tätä asetusta "sovelletaan kaikkiin yleisiin ja erityisiin sosiaaliturvajärjestelmiin riippumatta siitä, ovatko ne maksuihin perustuvia vai maksuihin perustumattomia."

7 Asetuksen III osaston 4 lukuun, joka koskee työtapaturmia ja ammattitauteja, sisältyy 58 artikla, jonka otsikkona on "Rahaetuuksien laskeminen" ja jonka 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Sellaisen jäsenvaltion toimivaltainen laitos, jonka lainsäädännön mukaan edellytetään, että rahaetuuksien laskeminen perustuu keskimääräisiin ansioihin, määrää tällaisen keskimääräisen ansion yksinomaan ottaen huomioon ansiot, jotka on vahvistettu maksetuiksi sanotun lainsäädännön mukaan täyttyneiden kausien aikana."

Asetus N:o 574/72

8 Asetuksen N:o 574/72 15 artiklassa vahvistetaan ”yleiset säännöt [vakuutus]kausien yhteenlaskemiseksi”.

Asetus N:o 883/2004

9 Asetuksen N:o 883/2004 87 artiklan 1 kohdan mukaan ”tämän asetuksen perusteella ei kerry oikeuksia sen soveltamisen alkamispäivää edeltävältä ajalta”.

10 Saman asetuksen 90 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa: ”kumotaan tämän asetuksen soveltamisen alkamispäivästä alkaen – – asetus – – N:o 1408/71”.

11 Asetuksen N:o 883/2004 91 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Sitä sovelletaan täytäntöönpanoasetuksen voimaantulopäivästä.”

Kansallinen lainsäädäntö

12 Loi de financement de la sécurité sociale pour 1999 -nimisellä, 23.12.1998 annetulla lailla nro 98-1194 (sosiaaliturvan rahoittamisesta vuonna 1999 annettu laki; JORF 27.12.1998, s. 19646), sellaisena kuin se on muutettuna sosiaaliturvan rahoittamisesta vuonna 2000 29.12.1999 annetulla lailla nro 99-1140 (JORF 30.12.1999, s. 19706; jäljempänä laki nro 98/1194), säädetään työssään asbestille altistuneiden työntekijöiden ennenaikaista työnteosta luopumista koskevasta erityisestä järjestelmästä. Lain nro 98-1194 41 §:ssä säädetään seuraavaa:

"I. Asbestia sisältäviä materiaaleja työstävien laitosten, asbestia käyttävien paloeristeja lämmöneristyslaitosten ja laivanrakennus- ja laivankorjausalalla toimiville työntekijöille ja entisille työntekijöille suoritetaan avustusta ennenaikaisen työnteosta luopumisen johdosta, mikäli he luopuvat kokonaan työnteosta, seuraavien edellytysten täyttyessä:

1. Työntekijä työskentelee tai on työskennellyt jossakin edellä mainituista laitoksista, joka on mainittu työ-, sosiaaliturva- ja budjettiministeriöiden päätöksellä laaditussa luettelossa, sellaisena ajanjaksona, jona siellä työstettiin tai käsiteltiin asbestia tai asbestia sisältäviä materiaaleja;

2. Työntekijä on saavuttanut tietyn iän, joka voi vaihdella edellä 1 kohdassa tarkoitetussa laitoksessa suoritetun työn keston mukaan, mutta joka on vähintään 50 vuotta;

– –

Sellaisilla työntekijöillä tai entisillä työntekijöillä, joilla on yleisen järjestelmän nojalla tunnustettu olevan asbestin aiheuttama ammattitauti, joka on mainittu työ- ja sosiaaliturvaministeriöiden päätöksellä vahvistetussa luettelossa, on samoin oikeus ennenaikaisen työnteosta luopumisen yhteydessä suoritettavaan avustukseen 50 ikävuodesta lukien.

Ennenaikaisen työnteosta luopumisen yhteydessä suoritettavaa avustusta ei voida suorittaa päällekkäin code de la sécurité socialen (sosiaaliturvasta annettu laki) L. 131-2 §:ssä mainittujen muiden tulojen tai etuuksien eikä vanhuus-, työkyvyttömyys- tai varhaiseläke-etuuden eikä ammatista luopumiseen liittyvän etuuden kanssa, jollei seuraavassa momentissa toisin säädetä.

Työkyvyttömyyseläkkeen, leskelle suoritettavan etuuden tai sosiaaliturvasta annetun lain VII osan 1 osaston 1 luvussa tarkoitetusta erityisjärjestelmästä suoritetun henkilökohtaisen vanhuusetuuden lisäksi voidaan myöntää täydentävää avustusta tässä pykälässä säädettyjen edellytysten mukaan lasketun avustuksen rajoissa.

II. Avustuksen suuruus lasketaan etuuteen oikeutetun henkilön työskentelynsä viimeisten 12 kuukauden aikana saaman keskimääräisen bruttoansion perusteella. Huomioon ei oteta, asetuksessa säädetyin edellytyksin, tiettyjä työskentelyjaksoja, joista on suoritettu normaalia pienempää palkkaa. Sen määrä mukautetaan rahanarvon muutoksiin samalla tavoin kuin code du travail'n (työsopimuslaki) L. 322-4 §:n 2 momentin mukaisesti myönnettyjen etuuksien osalta.

– –

Avustuksen maksaminen lakkaa, kun etuudensaaja täyttää täysimääräisen vanhuuseläkkeen saamisedellytykset, siten kuin siitä säädetään sosiaaliturvasta annetun lain L. 351-1 ja L. 351-8 §:ssä.

_ _"

13 Décret relatif à l'allocation de cessation anticipée d'activité prévue à l'article 41 de la loi de financement de la sécurité sociale pour 1999 -nimisen, 29.3.1999 annetun asetuksen nro 99-247 (sosiaaliturvan rahoittamisesta vuonna 1999 annetun lain 41 §:ssä tarkoitetusta ennenaikaisen työnteosta luopumisen yhteydessä maksettavasta avustuksesta annettu asetus; JORF 31.3.1999, s. 4471) 2 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Avustuksen määrittämisen perusteena käytettävä viitepalkka vahvistetaan sosiaaliturvasta annetun lain L. 242-1 §:ssä tarkoitettujen, asianomaisen henkilön työskentelynsä viimeisten 12 kuukauden aikana saamien palkkojen perusteella. Nämä palkat, joiden määrä mukautetaan tarvittaessa rahanarvon muutoksiin sosiaaliturvasta annetun lain R. 351-29-2 §:ssä säädetyn mukaisesti, otetaan huomioon saman lain L. 241-3 §:ssä, sellaisena kuin se oli voimassa päivänä, jona oikeus avustukseen syntyi, säädettyyn enimmäismäärään saakka, kerrottuna kahdella. Viitepalkan määrä vastaa tällä tavoin määriteltyjen palkkojen kuukausittaista keskiarvoa.

Avustuksen kuukausittainen määrä on 65 prosenttia edellisessä momentissa määritellystä viitepalkasta, sosiaaliturvasta annetun lain L. 241-3 §:ssä säädettyyn enimmäismäärään asti. Tähän lisätään 50 prosenttia viitepalkan siitä osasta, jonka määrä jää tämän enimmäismäärän ja kahdella kerrotun enimmäismäärän väliin.

Avustuksen vähimmäismäärä ei saa alittaa työsopimuslain L. 351-3 §:ssä säädettyä työttömyysturvaetuuden vähimmäismäärää. Tällä tavoin taatun avustuksen määrä voi kuitenkin olla enintään 85 prosenttia viitepalkasta."

14 Sosiaaliturvalain L. 242-1 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Laskettaessa sosiaalivakuutusmaksuja, työtapaturmamaksuja ja perheavustuksia, palkkana pidetään kaikkia työntekijöille vastikkeena työstä suoritettuja summia, muun muassa palkkaa tai ansioita, vuosilomakorvauksia, työntekijän sosiaaliturvamaksuina pidätettyjä määriä, korvauksia, palkkioita, bonuksia ja kaikkia muita rahaetuuksia, luontoisetuuksia sekä suoraan tai kolmannelta juomarahoina saatuja summia. – –

– –"

15 Asbestityöntekijöiden ennenaikaista työnteosta luopumista koskevan järjestelmän soveltamisesta 9.6.1999 annetussa soveltamisohjeessa nro DSS/4B/99/332 täsmennetään säännöt, joita alueellisten sairausvakuutuskassojen on noudatettava asbestille altistuneita työntekijöitä varten perustetun avustuksen myöntämisen, laskemisen ja maksamisen osalta. Tässä soveltamisohjeessa todetaan muun muassa, että tätä avustusta laskettaessa ulkomailla tehdyn työn osalta kysymykseen saattaa tulla "useita mahdollisia tilanteita. Jos palkasta on suoritettu sosiaaliturvasta annetun lain L. 242-1 §:n mukaisia sosiaaliturvamaksuja, sitä koskevat ajanjaksot otetaan huomioon. Muissa tapauksissa huomioon otetaan viimeisenä työskentelyvuotena Ranskassa saadut palkat".

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

16 Nemec syntyi vuonna 1954, hän on Ranskan kansalainen ja asuu Ranskassa. Hän työskenteli useita vuosia Ranskassa eräässä tuohon jäsenvaltioon sijoittautuneessa yrityksessä. On kiistatonta, että hän joutui tuossa työssä asbestille alttiiksi.

17 Nemec irtisanottiin vuonna 1994 sillä perusteella, että hänen työnantajansa lopetti koko toimintansa Ranskassa, ja hän löysi samana vuonna uuden työpaikan Belgiasta yrityksestä, jonka toimipaikka on noin kymmenen kilometrin päässä hänen asuinpaikastaan. Koko Belgiassa työskentelynsä ajan Nemec on asunut Ranskassa ja maksanut sinne veronsa.

18 Toimivaltainen Ranskan viranomainen totesi vuonna 1995, että Nemecillä oli asbestille altistumisesta johtuva ammattitauti.

19 Nemecin maaliskuussa 2004 tekemän hakemuksen johdosta CRAM antoi hänelle tiedoksi saman vuoden toukokuussa ACAATAn myöntämistä koskevan päätöksen. Voimassa olevien kansallisten säännösten mukaan kyseisen avustuksen määrä laskettiin hakijan viimeisten 12 Ranskassa työskennellyn kuukauden aikana saamien palkkojen keskiarvon perusteella.

20 Nemec riitautti tämän päätöksen CRAM:n sovittelulautakunnassa ja väitti, että CRAM oli laiminlyönyt ottaa huomioon hänen viimeksi Belgiassa saamansa palkat, jotka ovat määrältään korkeampia kuin ACAATAa laskettaessa huomioon otetut palkat.

21 Kyseinen sovittelulautakunta hylkäsi valituksen ja viittasi hylkäävässä päätöksessään soveltamisohjeeseen DSS/4B/99/332.

22 Näissä olosuhteissa Nemec saattoi asian tribunal des affaires de sécurité sociale de Longwyn käsiteltäväksi, ja tämä päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko CRAM kieltäytyessään 29.3.1999 annetun lain nro 99-247 täytäntöönpanosta annetun asetuksen 2 §:n ja 9.6.1999 päivätyn soveltamisohjeen DSS/4B/99 nro 332 perusteella ottamasta huomioon Nemecin Belgiassa saamia ansioita, kun se on laskenut hänelle 23.12.1998 annetun lain nro 98-1194 41 §:n nojalla myönnettävää asbestityöntekijöiden avustusta, koska näistä ansioista ei ole suoritettu Ranskan code de la securité sociale -nimisen lain L. 242-1 §:ssä tarkoitettuja sosiaaliturvamaksuja, tehnyt sellaisen asianomaiselle vastaisen päätöksen, jolla rajoitetaan [EY] 39 artiklassa vahvistettua työntekijöiden vapaata liikkuvuutta tai rikotaan – – asetusta N:o 883/2004 tai – – asetuksen N:o 574/72 15 artiklaa?"

Ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottaminen

23 Ranskan hallitus toteaa, että ennakkoratkaisupyyntö on jätettävä tutkimatta, koska kansallinen tuomioistuin ei ole selostanut riittävän täsmällisesti niitä tosiseikkoja ja säännöksiä, joita esitetty kysymys koskee.

24 Sen mukaan ennakkoratkaisupyynnöstä ei nimittäin käy selville, onko Nemec altistunut asbestille muussa jäsenvaltiossa kuin Ranskassa harjoitetun työskentelyn yhteydessä, ja siinä viitataan vain puutteellisesti ja vihjailevasti sovellettaviin

kansallisiin säännöksiin. Lisäksi sen mukaan kansallinen tuomioistuin ei ole selvittänyt syitä, joiden vuoksi sillä on epäilyksiä kyseisessä ennakkoratkaisupyynnössä viitattujen yhteisön oikeussääntöjen tulkinnasta, eikä sitä yhteyttä, jonka se on katsonut olevan yhteisön oikeussääntöjen ja pääasiaan sovellettavien jäsenvaltion säännösten välillä.

25 Tämän osalta on muistutettava, että jotta yhteisön oikeutta voitaisiin tulkita siten, että tulkinta olisi kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllinen, sen on määriteltävä esittämiinsä kysymyksiin liittyvät tosiasiat ja oikeussäännöt tai ainakin selostettava ne tosiseikkoja koskevat lähtökohdat, joihin nämä kysymykset perustuvat (ks. mm. yhdistetyt asiat C-320/90–C-322/90, Telemarsicabruzzo ym., tuomio 26.1.1993, Kok. 1993, s. I-393, Kok. Ep. XIV, s. I-1, 6 kohta; asia C-9/98, Agostini, määräys 8.7.1998, Kok. 1998, s. I-4261, 4 kohta; asia C-72/03, Carbonati Apuani, tuomio 9.9.2004, Kok. 2004, s. I-8027, 10 kohta ja asia C-237/04, Enirisorse, tuomio 23.3.2006, Kok. 2006, s. I-2843, 17 kohta).

26 Yhteisöjen tuomioistuin on myös katsonut, että on välttämätöntä, että kansallinen tuomioistuin antaa edes vähäisen selostuksen niistä syistä, joiden perusteella se on valinnut ne yhteisön oikeuden säännökset tai määräykset, joiden tulkintaa se pyytää, sekä siitä yhteydestä, jonka se katsoo vallitsevan näiden säännösten tai määräysten ja käsillä olevassa asiassa sovellettavan kansallisen lainsäädännön välillä (asia C-116/00, Laguillaumie, määräys 28.6.2000, Kok. 2000, s. I-4979, 16 kohta; em. asia Carbonati Apuani, tuomion 11 kohta ja em. asia Enirisorse, tuomion 21 kohta).

27 Esillä olevassa asiassa on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimella on käytettävissään riittävästi tietoja voidakseen antaa ennakkoratkaisupyynnön esittäneelle kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllisen vastauksen.

28 Ensinnäkin ennakkoratkaisupyynnössä selostetaan lyhyesti mutta täsmällisesti pääasian riidan taustalla olevat tosiseikat ja siihen sovellettavat kansalliset oikeussäännöt. Siitä käy ilmi, että kyseinen riita on saanut alkunsa hakemuksesta, jossa vaaditaan Ranskan lainsäädäntöön perustuvaa etuutta, joka asianomaisella on oikeus saada ja jonka myöntämisedellytykset hän kiistatta täyttää. Toisaalta ennakkoratkaisupyynnössä selostetaan syyt siihen, miksi kansallinen tuomioistuin on valinnut ne yhteisön säännökset, joiden tulkintaa se pyytää, sekä viimeksi mainittujen ja riitaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön välillä vallitseva yhteys.

29 Näissä olosuhteissa Ranskan hallituksen väitteitä ei voida hyväksyä, joten ennakkoratkaisupyyntö voidaan ottaa tutkittavaksi.

Ennakkoratkaisukysymyksen arviointi

30 Kansallinen tuomioistuin pyrkii selvittämään, rikotaanko päätöksellä, jonka mukaan Nemecin Belgiassa ansaitsemia palkkoja ei oteta ACAATAa laskettaessa huomioon, asetusta N:o 883/2004.

31 Kyseisen asetuksen 91 artiklan mukaan se tulee voimaan 20. päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä, mutta sitä sovelletaan vasta täytäntöönpanoasetuksen voimaantulopäivästä.

32 Koska mitään asetuksen N:o 883/2004 täytäntöönpanoasetusta ei ole annettu tähän päivään mennessä, tästä seuraa väistämättä, että asiaan sovelletaan yhä asetuksen N:o 1408/71 säännöksiä.

33 Tästä seuraa, että kansallisen tuomioistuimen esittämää kysymystä on arvioitava viimeksi mainitun asetuksen valossa.

34 Kuten pääasian asianosaiset, Ranskan hallitus ja Euroopan yhteisöjen komissio ovat todenneet, ACAATAn kaltainen työtapaturma- ja ammattitautietuus, joka myönnetään asbestille altistuneille entisille työntekijöille, jotka täyttävät kansallisessa lainsäädännössä määritellyt edellytykset, ilman mitään viimeksi mainittuihin kohdistuvaa henkilökohtaista tarveharkintaa, on katsottava olevan asetuksen N:o 1408/71 4 artiklan 1 kohdan e alakohdassa – joka koskee työtapaturma- ja ammattitautietuuksia – tarkoitettu sosiaaliturvaetuus.

35 CRAM, Ranskan hallitus ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus toteavat pääasian kohteesta eli edunsaajan tulojen perusteella määritettävän ACAATAn määrän laskentatavoista, että kieltäytyminen ottamasta huomioon sellaisia ulkomailla saatuja palkkoja, joista ei ole suoritettu tämän avustuksen myöntämiseen toimivaltaisen laitoksen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisia sosiaaliturvamaksuja, on yhteensopivaa asetuksen N:o 1408/71 58 artiklan kanssa.

36 Yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut säännöksestä, joka oli asiallisesti samanlainen kyseisen 58 artiklan kanssa, että tällaisessa säännöksessä ei pelkästään määritellä sitä lainsäädäntöä, jota on sovellettava vahvistettaessa keskimääräisten ansioiden viiteajanjaksoa, vaan sen tavoitteena on myös määrittää ne palkat, jotka toimivaltaisen laitoksen on otettava huomioon määrittäessään tietyn ajanjakson keskimääräiset ansiot, joiden perusteella rahaetuudet kansallisen oikeuden nojalla lasketaan (ks. vastaavasti asia 268/78, Pennartz, tuomio 11.7.1979, Kok. 1979, s. 2411, 8 ja 9 kohta).

37 On kuitenkin todettava, että asetuksen N:o 1408/71 58 artiklaa, kuten kaikkia kyseisen asetuksen säännöksiä, on tulkittava EY 42 artiklan valossa (ks. vastaavasti asia C-406/93, Reichling, tuomio 9.8.1994, Kok. 1994, s. I-4061, 21 kohta ja asia C-251/94, Lafuente Nieto, tuomio 12.9.1996, Kok. 1996, s. I-4187, 33 ja 38 kohta).

38 Tavoite, johon pyritään tällä viimeksi mainitulla määräyksellä, jonka tarkoituksena on helpottaa työntekijöiden vapaata liikkuvuutta, merkitsee erityisesti sitä, että siirtotyöläiset eivät saa menettää oikeuksia sosiaaliturvaetuuksiin, eikä näiden etuuksien määrä saa vähentyä sen vuoksi, että he ovat käyttäneet heille EY:n perustamissopimuksessa myönnettyä oikeutta vapaaseen liikkuvuuteen (ks. em. asia Reichling, tuomion 24 kohta; em. asia Lafuente Nieto, tuomion 33 ja 38 kohta; yhdistetyt asiat C-31/96–C-33/96, Naranjo Arjona ym., tuomio 9.10.1997, Kok. 1997, s. I-5501, 20 kohta ja asia C-153/97, Grajera Rodríguez, tuomio 17.12.1998, Kok. 1998, s. I-8645, 17 kohta).

39 On kiistatonta, että pääasiassa esillä olevan kaltaisella kansallisella lainsäädännöllä siirtotyöläisiä voidaan kohdella epäedullisemmin kuin sellaisia työntekijöitä, jotka ovat työskennelleet vain yhdessä jäsenvaltiossa.

40 Tällaisen lainsäädännön perusteella Nemecin kaltaiseen työntekijään sovelletaan sellaista ACAATAn laskentatapaa, joka perustuu yli 10 vuotta aikaisemmin ansaittuihin tuloihin ja jolla ei tästä syystä ole mitään yhteyttä asianomaisen henkilön tämänhetkiseen tilanteeseen, kun taas hänen työtovereidensa, jotka ovat jatkaneet työskentelyä Ranskassa, osalta otetaan huomioon heidän ansaitsemansa viimeinen palkka. Tällainen työntekijä saa näin ollen suuruudeltaan pienemmän etuuden kuin hän olisi saanut, jos hän ei olisi käyttänyt oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen.

41 Velvollisuus olla saattamatta siirtotyöläisiä epäedullisempaan asemaan heidän käyttäessään oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen ei kuitenkaan tarkoita, että asetuksen N:o 1408/71 58 artiklan 1 kohdan, jonka mukaan rahaetuuksia laskettaessa ei ole mahdollista ottaa huomioon toisessa jäsenvaltiossa saatuja palkkoja, olisi katsottava olevan ristiriidassa EY 42 artiklassa vahvistetun tavoitteen kanssa. Tämä velvollisuus merkitsee näet ainoastaan sitä, että tällaiset etuudet ovat siirtotyöläisen osalta samat kuin ne olisivat siinä tapauksessa, että hän ei olisi käyttänyt oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen (ks. vastaavasti em. asia Lafuente Nieto, tuomion 39 kohta; em. asia Naranjo Arjona ym., tuomion 21 kohta ja em. asia Grajera Rodríguez, tuomion 18 kohta).

42 Näin ollen kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevan kaltaisen tilanteen osalta on todettava, että vaikka asetuksen N:o 1408/71 58 artiklan 1 kohdan mukaisesti on otettava huomioon ainoastaan toimivaltaisen laitoksen jäsenvaltiossa saatu palkka, tämä määrä on saatettava ajan tasalle ja mukautettava rahanarvon muutoksiin siten, että se vastaa sitä määrää, jonka asianomainen henkilö olisi kohtuullisesti voinut saada hänen urakehityksensä perusteella, jos hän olisi jatkanut työskentelyä kyseisessä jäsenvaltiossa (ks. vastaavasti em. asia Lafuente Nieto, tuomion 40 kohta; em. asia Naranjo Arjona ym., tuomion 22 kohta ja em. asia Grajera Rodríguez, tuomion 19 kohta).

43 Näin ollen esitettyyn kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1408/71 58 artiklan 1 kohta, tulkittuna EY 42 artiklassa vahvistetun tavoitteen mukaisesti, edellyttää, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa tuossa säännöksessä tarkoitettu "keskimääräinen ansio" on laskettava ottamalla huomioon palkka, jonka asianomainen henkilö olisi kohtuullisesti voinut saada urakehityksensä perusteella, jos hän olisi jatkanut työskentelyä toimivaltaisen laitoksen jäsenvaltiossa.

Oikeudenkäyntikulut

44 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä

vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14.6.1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna 2.12.1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 118/97, 58 artiklan 1 kohta, tulkittuna EY 42 artiklassa vahvistetun tavoitteen mukaisesti, edellyttää, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa ensin mainitussa säännöksessä tarkoitettu "keskimääräinen ansio" on laskettava ottamalla huomioon palkka, jonka asianomainen henkilö olisi kohtuullisesti voinut saada urakehityksensä perusteella, jos hän olisi jatkanut työskentelyä toimivaltaisen laitoksen jäsenvaltiossa.

Allekirjoitukset